

РЕШЕНИЕ

№ 765

гр. София, 08.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 04.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Татяна Щерева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **5242** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл.203 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) вр. чл.2в, ал.2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, във връзка с чл.4, параграф 3 от Договора за Европейския съюз.

Производството е образувано по искова молба, вх. №18903/01. 06. 2021 г., депозирана от “Ню Проджектс Консулт” ЕООД с ЕИК[ЕИК] и със седалище в [населено място], в частта за предявен иск за вреди срещу Върховен административен съд, на правно основание чл.2в, ал.1, т. 1 ЗОДОВ.

След разделянето на производството с определение на съда от 18.06.2021г., исковата претенция срещу ответника по делото е уточнена с молба от 16.07.2021г. и допълнително по основанията за ангажиране на отговорността за нарушаване на правото на ЕС - с молба от 18.10.2021г., са следните:

Петитум на исковата претенция

Исковата претенция е предявена на правно основание чл. 2в, ал. 1, т. 1 от ЗОДОВ, вр.с чл. 4, § 3 от Договора на Европейски съюз,

Иска се съдът да осъди Върховен административен съд да заплати на ищеца обезщетение за имуществени вреди в размер на 17 261,72 лв. /седемнадесет хиляди двеста шестдесет и един лева и 0,72ст./, представляващи размера на платени от дружеството наказателни лихви за просрочени главници и лихва по Договор за банков

револвиращ кредит №0013/202/23102018/23.10.2018г. с „Уникредит Булбанк“ АД за периода 08.06.2019г. и крайна дата 01.06.2021 г. претърпени от допуснато нарушение на правото на ЕС от Върховен административен съд при постановяването на Решение № 4562/ 09.04.2021г. по адм. дело № 10562/2020г. на ВАС.

По основанията на исковата претенция:

С Решение № 4562/09.04.2021г. , постановено по адм.д.10562/2020г. е отменено Решение № 3996/20.07.2020г. по адм.д.13135/2019г. на Административен съд София-град, като вместо него касационната инстанция е отхвърлила изцяло исковата претенция на “Ню Проджектс Консулт” ЕООД срещу Държавен фонд "Земеделие" на правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

В решението на АССГ е прието следното:

С решението на АССГ Държавен фонд "Земеделие" е осъден да заплати на "Ню Проджектс Консулт" ЕООД по иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 507.05 лева, представляващи пропуснати ползи за периода от 07.07.2017 г. до 08.08.2018 г. от незаконосъобразен отказ на изпълнителния директор на ДФ "Земеделие" да изплати сума в размер на 4586.40 лева по заявка за плащане с рег.№ 05/22/200916/83006/07.04.2017 г. за отчетен период 01.03.2017 г. - 31.03.2017 г. по схема "Училищен плод", заедно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска на 20.11.2019 г. до окончателното изплащане на задължението.

По адм.д. по адм.д.13135/2019г. на Административен съд София-град, е предявена претенция за вреди с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, като съдът е приел, че е налице първия елемент от правопораждащия фактически състав на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ. - Заповед № РД20-184 от 29.12.2017 г. на министъра с която е отменено Уведомително писмо с изх. № 01 -2600/4827 от 10.08.2017 г. на орган при ДФ "Земеделие" в частта, в която не е одобрена финансова помощ, представляваща стойността на доставени 1300 кг. круши за сума в размер на 4586.40 лева и преписката е върната на ДФ "Земеделие" с указания за одобряване на заявката.

Съдът е установил, че в настоящия случай се претендират имуществени вреди - пропуснати ползи, изразяващи се в осуетяване на възможността ищецът да ползва и получи приход от паричните си средства, ако същите биха били изплатени навреме. Установил е още, че спорната заявка за плащане е подадена на 07.04.2017 г., като незаконосъобразният административен акт е постановен на 10.08.2017 г., съответно - отменен на 29.12.2017 г. Според съда при спазване на срока по чл. 19, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения - Схема "Училищен плод" и Схема "Училищно мляко" сумата по заявката за плащане с дата 07.04.2017 г. е следвало да бъде изплатена на дружеството най-късно на 07.07.2017 г., като всъщност то е осъществено на 08.08.2018 г. Според съда за този процесен период дружеството е било лишено от възможността да ползва собствените си средства в размер на 4586.40 лева. Прието е, че ищецът е понесъл вреди във формата на пропуснати ползи, чийто минимален и неподлежащ на нарочно доказване размер е този, равен на размера на законната лихва за периода на задържане на сумата, а именно 07.07.2017 г. -

08.08.2018 г. Съдът по реда на чл. 162, пр.1 ГПК е изчислил размера на законната лихва върху сумата от 4586.40 лева за процесния период 07.07.2017 г. - 08.08.2018 г. и е определил същия на 507.09 лева, с оглед на което е приел исковата претенция в размер на 507.05 лева за изцяло доказана.

Решението на ВАС

Касационната инстанция е приела, че решението е неправилно, като следва да реши делото по същество въз основа на събраните доказателства. Претенцията пред АССГ имала за предмет обезщетение за забавено плащане. "Претенцията за лихви за забава се основава на разпоредбата на чл. 86 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД), съгласно която при неизпълнение на парично задължение, каквото неизпълнение в случая се твърди, длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Лихвата е предмет на вземане, което възниква в резултат на неплащане на дадено парично задължение. В случая не се касае за лихва върху обезщетение за вреди, която се дължи от момента на отмяната на административния акт, както е прието в т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г. ОСГК, а за самото обезщетение, което в конкретния случай само се приравнява на законната лихва по чл. 86 ЗЗД."

Касационната инстанция е приела, че е налице отменен по съответния ред, административен акт, постановен от административен орган при изпълнение на административната му дейност - Уведомителното писмо от 10.08.2017 г. на зам. изпълнителния директор на ДФЗ. Липсвали обаче останалите два елемента от материалноправните предпоставки за ангажиране отговорността на ДФЗ за вреди по см. на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ- вреда и пряка и непосредствена причинна връзка между отменения административен акт и твърдяната вреда. Касационната инстанция е разграничила отделните моменти, в които възниква вземането за обезщетение, конкретно при унищожаваните актове, вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт.

Що се касае до вземането за лихва, касационната инстанция е се е позовала на уеднаквената съдебна практика по чл.86, ал.1 от Закона за задълженията и договорите на ВКС, въз основа на правните съображения по прилагането на разпоредбата е прието, че в случая не са налице елементите от фактическия състав на чл. 86, ал. 1 ЗЗД. Видно било от доказателствата по делото, по които не се спори и от двете страни е, че на 21.06.2018 г. е подадено изрично искане от "Ню Проджектс консулт" ЕООД до изпълнителния директор на ДФЗ за възстановяване на сумата от 5798.61 лева без ДДС за 1972.30 кг. круши за отчетен период от 01.03.2017 г. до 31.03.2017 г. На 02.08.2018 г. е изготвена докладна записка на зам. изпълнителния директор на ДФ "Земеделие" до изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", в която е посочено, че сума в размер на 4586.40 лева за 1300 кг. круши следва да бъде изплатена на "Ню Проджектс консулт" ЕООД във връзка със Заповед № РД20 -184/29.12.2017 г. на министъра на земеделието, храните и горите. На 08.08.2018 г. е извършено плащане в размер на 4586.40 лева по банковата сметка на дружеството, което представлява финансова помощ в размер на 3822 лева за доставка на 1300 кг. круши и 764.40 лева ДДС. В тази връзка е видно, че произнасяне по същество по Заповедта от 29.12.2017 г. на министъра на земеделието, храните и горите е извършено едва на 02.08.2018 г. Самото плащане на главницата, от чиято забава се претендират пропуснати ползи в размер на

претендираната сума е извършено на 08.08.2018 г.

Според касационната инстанция: "Едва тогава основното вземане е признато за дължимо, поради което лихви върху него преди тази дата не се дължат, а след тази дата не се претендират върху главницата, а върху недължимите пропуснати ползи. Следователно преди 08.08.2018 г. за административния орган не е възникнало задължение за изпълнение на парично задължение, респ. не е налице неизпълнение на същото. За ищцовото дружество не е възникнало право на обезщетение, представляващо законната лихва за забава на плащане." Искът за обезщетение поради забавено плащане на главница, определен в размера на законната лихва на основание чл. 86 от ЗЗД, е приет за неоснователен. С решението си касационната инстанция след като е отменила решението на АССГ - Решение № 3996 от 20.07.2020 г., постановено по адм. д. № 13135/2019 г. по описа на Административен съд - София град е отхвърлена изцяло исковата претенция на "Ню Проджектс Консулт" ЕООД за заплащане на сума в размер на 507.05 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди - пропуснати ползи, определени като законна лихва по чл. 86 от ЗЗД за забавено плащане по заявка за плащане № 05/22/200916/83006/07.04.2017 г. за периода от 07.07.2017 г. до 08.08.2018 г. върху главница от 4 586,40 лв.

Във връзка с основанията за ангажиране на отговорността, ищецът се позовава на решения на Съда на ЕС по делата С-6/90 и С-9/90, С-46/93 и С-48/93, С- 5/94, С-224/01, С-160/14, С-173/03 и на определените с тях три кумулативни предпоставки, при които увредените частноправни субекти от нарушение на правото на ЕС имат право на обезщетение, а именно:

- 1.твърдяното нарушение да е на приложима и относима съюзна норма, предоставяща права на частноправните субекти;
- 2.нарушението на тази съюзна норма да е очевидно (достатъчно сериозно, съществено);
- 3.да съществува пряка причинно-следствена връзка между нарушението и претърпяната вреда.

По всяка една от посочените предпоставки за ангажиране на отговорността, ищецът посочва следните основания:

1)по основанията нарушение да е на норма, предоставяща права на частноправните субекти:

Дружеството-ищец се позовава на приложимост на чл.5 от Регламент за изпълнение (ЕС)2017/39, като твърди, че в противоречие с нормата на този регламент е чл.19 , ал.3 от Наредбата за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения. - Схема "Училищен плод" и Схема "Училищно мляко", приета с Постановление 282/ 04.11.2016г. за изменение и допълнение на наредбата.

2) Счита, че нарушението на посочената съюзна норма било очевидно и достатъчно съществено. През 2019 и през 2020г. ВАС бил сезиран за несъответствието на Наредбата с европейското законодателство, продължителността на административните производства по адм.д. 9104/2020г. и по 13041/2020г. пред ВАС повече от 24 месеца доказвала по безспорен начин нежеланието на ВАС да следи за приложението на общностната норма, дори в хипотезата на действаща и приложима

национална такава, която ѝ противоречи.

3) По основанията причинно-следствената връзка между нарушението и претърпяната вреда се посочва, че ако ВАС не е бездействал по неправилно транспонирана директива, и поддържане в сила на национална правна норма за значителен дълъг период, а именно чл.19 от Наредбата, дружеството –ищец не би понесло имуществена вреда в огромни размери. За този период дружеството било лишено от възможността да ползва собствените си средства в размер на 131 168,94 лв. за доставени продукти по схема "Училищен плод, в размер на 58 651,63 лв. за начислено ДДС и в размер на 31 144,12 лв. за извършени разходи за разпределяне на продуктите по схема "Училищен плод и училищно мляко, като така ищецът бил понесъл вреди на фирмата във формата на 17 261,72 лв., изразяващи се в платени от дружеството наказателни лихви за просрочени главници и лихва по договор за банков револвиращ кредит от 23.10. 2018 г. с У. Б. за периода 08.06.2019г. и крайна дата 01.06.2021г.

Вредите по делото се претендират като причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз, "изразяващо се в неправилно транспонирана директива и поддържане в сила на национална правна норма, а именно чл.19 от Наредбата за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения - схема "Училищен плод" и схема "Училищно мляко" на учениците в учебните заведения, поради неприлагане на общностна норма с приоритет пред национална такава и нарушение на задължението на националния съд да отправи преюдициално запитване при постановяване на Решение № 4562/ 09.04.2021г. по адм. дело № 10562/2020г.на ВАС,

Претендира се, че чл.19 от цитираната наредба противоречи на чл. 5, пар.1, буква а) и пар.3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39 на Комисията от 03 ноември 2016 година относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС) №1308/2013г на Европейския парламент и на Съвета по отношение на помощта на Съюза за доставка на плодове и зеленчуци, банани и мляко в учебните заведения. Нарушението на Върховния административен съд според ищеца се състои в неприлагане на общностната норма с приоритет пред националната такава след като националният съд като съд на ЕС е длъжен да следи за приложението на общностната норма, дори в хипотезата на действаща приложима национална такава, която ѝ противоречи. Позовава се на чл.288, ал.2 от ДФЕС, според който "регламентът е акт с общо приложение и е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки". Твърди се, че е налице нарушение на задължението на националния съд да отправи преюдициално запитване при постановяване на Решение № 4562/09.04.2021г., постановено по адм.д. № 10562/2020г. по описа на ВАС.

Бездействието се обосновава и във връзка със сезиране на ВАС през 2019г. от ищеца за противоречие на Наредбата с европейското законодателство. Относно признаците на същественост на нарушението се сочи, че следва да се вземе предвид периода, през който е продължило бездействието/действието, считано от датата на редакцията на Наредбата в ДВ бр.89 от 11.11.2016г. до момента. Обезщетението за претърпени неимуществени вреди се претендира от причинено на ищеца достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС, изразяващо се в следното: "неправилно транспонирана директива и поддържане в сила на национална правна норма, а именно чл.19 от Наредба за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и

зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения-схема "Училищен плод" и схема "Училищно мляко" на учениците в учебните заведения (Наредба/та), противоречи на правото на ЕС, а именно чл.5, пар.1, буква „а“ и пар.3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39 (Регламент/а)". Претендира, че чл. 5 от регламента предоставя права на частноправните субекти, свързани с изплащане и помощта и регламентира неплащането в срок от 3 месеца от подаването на заявката, единствено ако са предприети административни разследвания, но не и неодобряване или постановяване на отказ от финансово подпомагане на подадените заявки за плащане за действително доставени и/или разпределени количества продукти. Ищецът претендира, че по отношение на него - дружеството "Ню Проджектс Консулт" ЕООД за процесния период няма предприети административни разследвания.

По тези съображения претендира, че първата предпоставка за нарушение на правото на ЕС е изпълнена.

От правна страна ищецът се аргументира, че правното основание за приемането на Наредбата е чл. 47а от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС), която от своя страна препраща към Регламент (ЕС) № 1308/2013, Делегиран регламент (ЕС) 2017/40 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39. Счита за приложими следните норми по правото на ЕС : чл. 41, параграфи 1-3 от Хартата за основните права на ЕС относно правото на добра администрация; чл.23, параграф 1, букви а) и б) от Регламент (ЕС) №1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламентите (ЕИО) №922/72, ЕИО№234/79, (ЕО)№1037/2001 и (ЕО)№1234/2007; чл.4, параграф 1, буква а) от Делегиран регламент (ЕС) 2017/40 на Комисията от 3 ноември 2016 година за допълнение на Регламент (ЕС)№1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на помощта от Съюза за доставка на плодове и зеленчуци, банани и мляко в учебните заведения и за изменение на Делегиран регламент (ЕС) №907/2014 на Комисията; чл. 5, параграф 1, букви а) и б) и параграф 3 от Регламент за изпълнение (ЕС)2017/39 на Комисията от 3 ноември 2016 година относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС) №1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на помощта от Съюза за доставката на плодове и зеленчуци, банани и мляко в учебните заведения

Счита за приложими следните разпоредби по националното право: чл.120, ал.2 от Конституцията на Република България относно принципът за общата клауза за обжалване на всички административни актове пред съдилищата; чл.147 АПК; чл.19, ал.1- ал.5 от Наредба за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения-схема "Училищен плод" и схема "Училищно мляко" на учениците в учебните заведения (Наредба/та),

Нарушението на нормата на правото на ЕС счита за очевидно, достатъчно сериозно и съществено, на две основания:1) Върховният административен съд, като последна съдебна инстанция, не е приложил общностна норма, която се ползва с приоритет пред националната и следвало да следи за прилагането на общностната норма дори и в хипотезата на действаща приложима национална норма, която ѝ противоречи. 2)Налице било и нарушение на задължението на националния съд да отправи преюдициално запитване - чл. 267, параграф 3 от ДФЕС, от която норма произтичало пряко задължението за отправяне на запитването.

Съдът в определение от 23.09.2021г. е констатирал неточно изпълнение на дадените

указания в определение от 18.06.2021г. за уточняване на исковата молба, както и несъответствия в твърденията и предявените основания, като отново е дал указания. Съдът е предоставил възможност да уточни и отстрани неясноти по исковата си молба, в резултат на което по поставените от съда въпроси с определението от 23.09.2021г., е посочено следното:

1) Да конкретизира твърдението си за незаконосъобразното бездействие на ВАС да отпрати преюдициално запитване до Съда на ЕС по адм. дело № 10562/2020г. на ВАС, по което е постановено Решение № 4562/ 09.04.2021г. като посочи: повдиган ли е въпрос по посоченото дело от страна на ищеца за тълкуване на правото на ЕС и на коя точно разпоредба, в какъв акт е конкретизирано искането за тълкуване и по какви съображения.

В хода на посоченото административно дело пред ВАС не е повдиган въпрос за тълкуване на правото на ЕС, за което излага следните аргументи:

Към датата на решението на ВАС - 09.04.2021г. ДФ Земеделие бил осъден по две влезли в сила решения - с Решение № 2002/13.04.2020г. по адм.д. 13 134/2019г. на АССГ, оставено в сила с Решение № 2014/16.02.2021г. по адм.д.6695/2020г. на ВАС и с Решение № 871/12.02.2020г. по адм.д.№13136/2019г. на АССГ, оставено в сила с Решение № 14728/27.11.2020г. по адм.д. 4543/2020г. по описа на ВАС

На второ място се изтъква, че когато решението е необжалваемо, ВАС бил задължен да изпрати преюдициално запитване до Съда на ЕС. изложени са принципни мотиви за посоченото задължение - като ищецът се е позовал на съдебна практика - Решение № 12467/08.10.2020г. по адм.д. 1262/2020 на ВАС и Становище 2/13 от 18 декември 2014г., т.176., посочени са и други решение на Съда на ЕС във връзка с правото на националните юрисдикции по чл.267 ДФЕС, националните юрисдикции били свободни да упражнят посоченото право във всеки един момент от производството. изтъкнато е, че националният съд е длъжен да гарантира пълното действие на тези норми като при необходимост по собствена инициатива остави без приложение разпоредбите на националното право, които им противоречат, без да е необходимо да искат или да изчакат тяхната предварителна отмяна. Ищецът се е позовал и на даденото тълкуване от Съда на ЕС за обвързващата сила на даденото тълкуване.

2) Да посочи причинно следствена връзка между настъпването на уточнените вреди в казуса по делото - в размер на 17 261,72лв., равностойно на платени от ищеца лихви по кредити и неизпълнението на задължението за отправяне на преюдициално запитване по адм. дело № 10562/2020г. на ВАС, по което е постановено Решение № 4562/ 09.04.2021г. по предявен иск за вреди, представляващи пропуснати ползи, равностойни на законната лихва по чл.86 от ЗЗД и в размер на 507,05лв. по заявка за плащане от 07.04.2017г.

По този въпрос ищецът е посочил, че ако ВАС не е бездействал в продължение на две години, след като е сезиран многократно, не само от ищеца, за неправилно транспонирана директива и поддържане на в сила на национална правна норма, а именно, чл.19 от Наредбата, ищецът не би понесъл имуществена вреда в такъв голям размер, а именно 220 964,69лв. и не би заплатил претендираните наказателни лихви за просрочие за главници и лихви по Договор за банков револвиращ кредит № 0013/202/23102018/23.1.2018г. с У. Б. в размер на 17 261,72 лв. за периода 08.06.2019г. и крайна дата 01.06.2021г.

3) Да посочи връзката между делата на Върховния административен съд, посочени по т.2.2.2 и 2.2.3 от допълнението и уточнението на исковата молба и неизпълнението на задължението за отправяне на преюдициално запитване в казуса по адм. дело № 10562/2020г. на ВАС – с предмет обезщетение за вреди от забавено плащане на главницата по заявка за плащане от 07.04.2017г. – лихви, в размер на 507,05лв. ,

както и връзката между текста на чл.19 от Наредбата за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения - схема "Училищен плод" и схема "Училищно мляко" на учениците в учебните заведения, в редакция от 2018г.

Ищецът подчертава, че твърдяното нарушение, извършено от ВАС обективира признаците на достатъчно съществено. Неизпълнението на задължението за отправяне на преюдициално запитване обективно било достатъчно съществено, доколкото се касае за неправилно транспонирана директива, а при справка в информационната система на ответника можело да се открият над 40 административни дела, касаещи неправилно транспонирана директива и поддържане в сила на националната норма - чл.19 от Наредбата за периода 2019-2021г. Цитират се 45 решения, които били свързани с прилагане на схема "Училищен плод" и в голяма част от тях правният спор се отнасял за незаплатени доставки на плодове от ДФ "Земеделие", на основание чл.19 от Наредбата. Горейзложеното безспорно доказвало извършеното от ВАС достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС за продължителен период от време. Противно на съдебната практика на СЕС, ВАС бездействал като национална юрисдикция, която имала за цел да гарантира пълното действие на правото на ЕС.

4) Да уточни твърдението си за нетранспониране на директива и чл.19 от Наредбата за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения - схема "Училищен плод" и схема "Училищно мляко" на учениците в учебните заведения, както и да посочи, защо счита, че нормата на наредбата противоречи на чл. 5, пар.1, буква а) и пар.3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39, предвид, че и двете разпоредби съдържат текст за плащане в тримесечен срок от подаването на заявката.

По този въпрос ищецът посочва, че европейската норма на чл.5, пар.1, буква а) и пар.3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39 императивно посочвала плащане на помощта при представяне на разписки за действително доставени и разпредели продукти в срок до 3 месеца от подаване на заявката, освен ако не са предприети административни разследвания. Националната правна норма на чл.19 от Наредбата императивно посочвала плащане на помощта след извършване на административни проверки от ДФ "Земеделие" в срок до 3 месеца от подаването на заявката, но противно на чл.5, пар.1, буква а) и пар.3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39 ДФ "Земеделие" може да постанови частичен или пълен отказ за плащане на помощта. Нормата на чл.19 била несъвместима с волята на ЕС, а именно, плащане на помощта след извършване на административни проверки в срок до три месеца от подаването на заявката, но противно на чл.5, пар.1 буква а) и пар.3) от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39, ДФ "Земеделие" можел да постанови частичен отказ за плащане на помощта. Счита, че нормата на чл.19 била несъвместима с волята на ЕС - плащане на помощта при представяне на разписки за "действително" доставени и разпределени продукти, като се основава на целта на схемата "Училищен плод". Дружеството ищец било одобрено от 2012г. за доставчик, но окончателно от 2020г. не извършва доставки. Тъй като националната норма предвиждала частичен и пълен отказ за плащане на помощта по изброени 5 точки, се нарушавали правата на частноправния субект.

Законният представител на дружеството-ищец, управител М. Р., поддържа пред съда изцяло исковата претенция, претендира основателността ѝ. Същата претендира пред съда, че договорът от 23.10.2018г., представен на лист 109 от делото бил сключен единствено и само с оглед на програмата "Училищен плод" и поради тази причина на стр.3 в заключението на вещото лице е посочено, че договорът е сключен с краен срок за усвояване 22.10.2019г. и краен срок на издължаване

23.10.2019г. - договорът бил сключен за една година, договорени били 6 анекса , подробно описани в заключението, предстоял осми анекс, дружеството заплатило освен наказателни лихви и такси за управление на кредитите. Ако дружеството е получило сумите от Държавен фонд „Земеделие“, е щяло да погаси този кредит. По този договор били просрочени всички вноски, в заключението били описани само платените лихви, но имало и такива, които не са платени. По делото са претендирани само наказателни лихви върху просрочените главници, по него имало редовни лихви и наказателни лихви. Иска от съда да вземе предвид кредитната задлъжнялост на дружеството.

Дружеството ищец чрез управител Р. представи пред съда и бяха приети: Решение по адм. дело № 10562/2020 г. на ВАС, протокол от открито съдебно заседание по адм. дело № 13119/2020 г. по описа на ВАС, решение по адм. дело № 13119/2020 г. на ВАС, протокол от открито съдебно заседание по адм. дело № 11275/2020 г. по описа на ВАС, Решение по адм. дело № 11275/2020 г. на ВАС и Решение по адм. дело № 6085/2021 г. на ВАС. Позовава се на тях като доказателство за административната и съдебна практика в подкрепа на исковата молба. Пред съда ангажира писмени доказателства и заключение на вещо лице по съдебно-икономическа експертиза.

ОТВЕТНИКЪТ – Върховен административен съд, представляван по делото от юрк. Д., в писмен отговор на исковата молба, посочва, че искът е допустим но изцяло неоснователен. Посочва трите предпоставки за ангажиране на отговорността на държавата за вреди от нарушаването на правото на ЕС, идентични с посочените от дружеството-ищец. Изтъква, че втората предпоставка - нарушението на съюзна норма да е очевидно (достатъчно сериозно, съществено), не е приложима за нарушения, извършени от съдебните органи поради самото естество на тяхната дейност. Изтъква се, че съдът се произнася по правен спор, като тълкува и прилага разпоредбите на вътрешното право и като прилага съюзното право така, както е тълкуване от СЕС. При осъществяването на тази дейност той не разполага с дискреционни правомощия, съдът не разполагал с дискреционни правомощия. Ако установи противоречие между съюзна и национална норма той нямал свободата да избере коя от тях да приложи, а по силата на принципа на примата е длъжен да приложи съюзната.

Ответникът се е позовал на приетото в решението по делото C-224/01 Г. К. срещу Република А. в която СЕС изоставил посочения общ критерии и се е обърнал към старата си практика да предсложи на националната юрисдикция указания за сериозността на нарушението, трябвало да се вземе предвид специфичния характер на съдебната функция и законите изисквания за правната стабилност, отговорността на съд от последна инстанция можело да възникне само в изключителни случаи когато съдът явно е нарушил приложимия закон. Възможните хипотези, които националният съд следва да обсъди, засягат степента на яснота и точност на нарушената правна норма, умишления характер на нарушението, извинителния или неизвинителен характер на правната грешка. Към тях СЕС добавя и неизпълнението на задължението за отправяне на преюдициално запитване, когато това е било задължително съгласно чл. 267, ал. 3 от ДФЕС, нарушението ще е очевидно при явно несъобразяване с практиката на Съда в съответната област – така Решение на СЕС по дело C-173/03, T. de M. S..

Ответникът изтъква, че на първо място било необходимо съдът да е действал в качеството си на инстанция по същество на първо място е необходимо съдът да е действал в качеството си на инстанция по същество на спор, обхванат от приложното поле на ПЕС. Само в тази хипотеза можело да възникне задължение на съда да

издири приложимата към конкретния спор съюзна норма и пряко да я приложи, ако е възможно и съобразно даденото от СЕС тълкуване, респективно да остави неприложена националната норма при противоречие. Изложеното важало и по отношение на задължението за отправяне на преюдициално запитване.

Ответникът посочва, че за да възникне необходимост, респективно задължение за националната юрисдикция да отправи преюдициално запитване във връзка с приложимостта на правото на ЕС по конкретен спор, с който е сезирана, следва да е налице съмнение относно приложимостта и действието на съюзните разпоредби към правоотношението, обект на съдебен контрол. Само тогава би могло да се преценява дали са налице предпоставките за упражняване компетентността на националния съд по чл. 628 ГПК, а именно - доколко тълкуването на разпоредба от правото на ЕС или тълкуването и валидността на акт на органите на ЕС, са от значение за правилното решаване на делото.

По претенцията на ищеца за вреди от правораздавателната дейност на ВАС при постановяване на Решение № 4562 от 09.04.2021 г. по адм.д. № 10562/2020 г. - поради нарушение на чл. 5 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39, в писмената защита ответникът изтъква, че тази разпоредба е неотнормима към предмета на спора. Позовава се на предмета на делото - образувано по касационна жалба от Държавен фонд „Земеделие“ срещу решение по адм.д. № 13135/2019 г. по описа на АССГ, с което е уважен искът на ищеца с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, в решението си ВАС не се произнася по въпроса за приложимостта на вторичното съюзно законодателство (в т.ч. посочения Регламент), съответно съдебният акт не се отнася до тълкуване или прилагане на норма от правото на ЕС, за да бъде разглеждано евентуално тяхно нарушение като основание на предявените искове по чл. 2в, ал. 1, т. 1 ЗОДОВ. Изтъква се, че обект на проверка в това производство е единствено законосъобразността на извода на първоинстанционния съд досежно наличието на предпоставките за реализиране отговорността на административния орган за вреди от отменения като незаконнообразен издаден от него акт. Спорът е изцяло вътрешноправен и не разкрива никаква връзка с правото на ЕС. Ето защо, в подобна хипотеза въпросът за не/правилно приложение на действащото материално съюзно право изобщо не може да бъде поставян. Съответно на това според ответника е невъзможно да бъде обоснована необходимост от отправяне на преюдициално запитване по релевантните за спора въпроси, в този смисъл, за нарушение на ПЕС изобщо не можело да става дума.

Доколкото съдебното производство по адм.д. 13041/2020г. на ВАС е висящо, счита за несъстоятелно позоваването на него. Също счита за неоснователни и възраженията на жалбоподателя за извършени от ВАС нарушения, изразяващи се в „бездействие относно синхронизиране на законодателството“, доколкото това не е функция, присъща на съдебен орган.

Ищецът не обосновава по никакъв начин размера на претенцията си, както и наличието на пряка причинно-следствена връзка между твърдяното нарушение и претърпяната вреда. Такава връзка реално не може и да бъде обоснована предвид предмета на съдебното производство, в рамките на което се твърди да е допуснато нарушение на ПЕС.

По тези съображения ответникът претендира, че не се установявало извършено от страна на ВАС нарушение на правото на ЕС, което да обосновава ангажиране отговорността на съда за причинени на ищеца щети, поради което и предявеният иск се явява изцяло неоснователен и недоказан.

Ответникът претендира присъждането на разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът не е ангажирал доказателства по делото.

ПРОКУРОРЪТ - Д. при СГП, представи заключение, че исковата претенция е неоснователна и недоказана. Счита за безспорно установено, че липсват основни елементи от фактическия състав на отговорността по ЗОДОВ, поради което иска от съда да постанови отхвърляне на исковата претенция.

Съдът е обявил на страните, че служебно му е известно Решение №11591/14.12.2022г. по адм.д. 9699/2021г. на ВАС, с което съдът е отхвърлил жалбата на дружеството - ищец срещу чл.9, чл. 13 и чл.19 от Наредбата за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения - схема "Училищен плод" и схема "Училищно мляко" в редакцията им, приета с постановление № 125 на Министерски съвет от 15.06.2020г. за изменение и допълнение на същата наредба, обнародвано в ДВ бр. 55 от 19.06.2020г., в сила от 19.06.2020г. Видно от мотивите на решението, със същото е разгледано противоречието между чл. 19 в редакцията му след посоченото изменение, конкретно ал.1 и ал. 3, т.2 -т.4 от разпоредбата с чл.5 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39, озаглавен "Изплащане на помощта".

По делото е изслушано заключение на вещо лице по съдебно-икономическа експертиза, което е дало отговор на въпроса за размера на наказателните лихви за просрочени главници и лихви от страна на ищеца по договора за банков револвиращ кредит от дата 23.10.2018г. за периода 08.06.2019г. до 01.06.2021г. и вещото лице след като анализира договора за банков револвиращ кредит да установи има ли сключени анекси към същия и какви са били причините за сключването им. Също вещото лице е отговорило на въпроса има ли регистрирани просрочия към кредитни институции на дружеството -ищец в Централния кредитен регистър, воден към БНБ и съответно да посочи предназначението на получените кредитни средства. Заключение на вещото лице е прието в съдебно заседание от 04.04.2022г. без оспорване от страните на направените констатации и изводи от вещото лице.

При така изложеното за предмета и основанията на правния спор, съдът намира, че е налице основание да се съобрази със силата на присъдено нещо, формирана по предявен иск на същото правно основание, но за различен размер на имуществените вреди поради следното:

С Тълкувателно решение № 3 /22.04.2019г. по тълк. дело № 3/2016г. на ОСГК на ВКС, е разгледан въпроса за силата на присъдено нещо на съдебното решение по частично предявен иск за парично вземане - решението по уважен частичен иск за парично вземане се ползва със сила на присъдено нещо относно правопораждащите факти на спорното субективно материално право при предявен в друг исков процес иск за защита на вземане за разликата до пълния размер на паричното вземане, произтичащо от същото право.

Съдът констатира, че със СГП е разрешено спорното по делото право видно от диспозитива на Решение № 947/17.02.2022г. , постановено по адм.д. 4207/2021г. на АССГ, оставено изцяло в сила с Решение № 10767/24.11.2022г. по адм.д. 4612/2022г. на ВАС. Така видно от диспозитива на решението на АССГ , е отхвърлен предявеният от "Ню П. Консулт" иск срещу ответници, сред които и Върховен административен съд.

"ОТХВЪРЛЯ като неоснователен предявения от "Ню Проджектс Консулт" ЕООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място], иск срещу Държавата, представлявана от министъра на финансите, министерство на земеделието, храните и горите, Държавен фонд "Земеделие" и Върховния административен съд на Република България, с правно основание чл.2в, ал.2 от ЗОДОВ за сумата 3794,81 лв., представляваща обезщетение за:

1. претърпени имуществени вреди в размер на 2 371, 93 лв., изразяващи се в неизплатена финансова помощ за доставка и разпределяне на продукти по схема "Училищен плод" по заявка за плащане № 05/22/200916/83006/07.04.2017г., от които 1976,61 лв. без ДДС за доставени 672,30 кг. круши и сума в размер на 395,32 лв. за ДДС ,

2. претърпени имуществени вреди в размер на 915,83 лв., изразяващи се в определената по чл.86 от ЗЗД законна лихва върху забавеното плащане в размер на 2 371,93 лв. - главница, за периода от 07.07.2017г. до 26.04.2021г.,

3. претърпени имуществени вреди в размер на 507,05 лв., изразяващи се в определената по чл.86 от ЗЗД законна лихва върху забавеното плащане в размер на 4 586,40 лв. - главница за периода от 07.07.2017г. до 08.08.2018г., за вреди причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз, изразяващо се в незаконосъобразен частичен отказ от изплащане на заявена финансова помощ в императивния срок от три месеца, съгласно чл.5, §.1, б.а и §.3 от Регламент за изпълнение /ЕС/ 2017/39, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исквата молба - 28.04.2021г."

Видно от мотивите на Решение № 947/17.02.2022г. , постановено по адм.д. 4207/2021г. на АССГ, по отношение на ответника Върховен административен съд исквата претенция се основава на следното: "4.Нарушението на Върховния административен съд според ищеца се състои в неприлагане на общностната норма с приоритет пред националната такава след като националният съд като съд на ЕС е длъжен да следи за приложението на общностната норма, дори в хипотезата на действаща приложима национална такава, която ѝ противоречи. Пзовава се на чл.288, ал.2 от ДФЕС, според който "регламентът е акт с общо приложение и е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки". Твърди се, че е налице нарушение на задължението на националния съд да отправи преюдициално запитване при постановяване на Решение № 4562/09.04.2021г., постановено по адм.д. № 10562/2020г. по описа на ВАС.

Бездействието се обосновава и във връзка със сезиране на ВАС през 2019г. от ищеца за противоречие на Наредбата с европейското законодателство. Сочат се решенията по адм.д. №3535/2019г. по описа на ВАС, адм.д. №9104/2020г. по описа на ВАС, адм.д. №6536/2020г. по описа на ВАС и адм.д. №13041/2020г.

Относно признаците на същественост на нарушението се сочи, че следва да се вземе предвид периода, през който е продължило бездействието/действието, считано от датата на редакцията на Наредбата в ДВ бр.89 от 11.11.2016г. до момента."

В мотивите на същото решение по основанията на иска е прието следното:

"По отношение на изискването – нарушената правна норма да предоставя права на частноправните субекти, съответно нарушението да е достатъчно съществено.

В случая ищецът сочи конкретни нарушени правни норми на ПЕС - чл.5, §1, б."а" и §3 от Регламент за изпълнение /ЕС/2017/39 във вр. с чл.19, ал.3, т.4 от Наредбата, от нарушаването на които са му причинени имуществени вреди. Уточнява, че нарушението е достатъчно съществено предвид незаконосъобразния частичен отказ от изплащане на заявена финансова помощ в императивния срок от три месеца. Задължителността и прякото приложение на чл.5, §1, б."а" и §3 от Регламент за изпълнение /ЕС/2017/39 обосновава с разпоредбата на чл.288, ал.2 от Договора за функциониране на Европейския съюз /ДФЕС/.

Съгласно чл.288, ал.2 от ДФЕС регламентът е акт с общо приложение, задължителен е в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

В чл.5 - "Изплащане на помощта", §1, б."а" от Регламента е записано: Помощ, отнасяща се за доставка и разпределяне на продукти, се плаща само: а) при

представяне на разписка за действително доставените и/или разпределени количества, а в §3 е посочено, че помощта се изплаща от компетентния орган в срок от три месеца от датата на подаване на заявлението за помощ, освен ако не са предприети административни разследвания. Нормативните актове се прилагат според точния им смисъл, а ако са неясни, се тълкуват в смисъла, който най-много отговаря на други разпоредби, на целта на тълкувания акт и на основните начала на правото на Република България /чл.46 от ЗНА/. В случая изрично не е записано, че е допустимо изцяло или отказ само за една част за плащане на помощта, но от начина на изписване на текста на посочените разпоредби следва, че помощта се изплаща „само“ при определени условия. Следователно, ако условията не са налице помощта не се изплаща. Или ако условията са налице само за една част от претенцията следва да се изплати помощта само за тази част, тъй като условията за другата част от искането не са налице. Изискването за изплащане на помощта в срок от три месеца е също под условие, а именно – „ако не са предприети административни разследвания“.

С ПМС № 251 от 27.09.2016г. е приета Наредба за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения – Схема "Училищен плод" и Схема "Училищно мляко". Наредбата е издадена на основание чл.47а, ал. 4 и чл.55г, ал.3 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз. Изпълнението на Наредбата е възложено на министъра на земеделието, храните и горите и на изпълнителния директор на Държавен фонд "Земеделие" /§5 от ПЗР на Наредбата/.

Заявката за плащане е от 07.04.2017г. Към посочената дата разпоредбата на чл.19, ал.3, т.4 от Наредбата е действала в редакцията си, съгласно ДВ бр.89/2016г., в сила от 11.11.2016г. и съдържанието ѝ е: Държавен фонд "Земеделие" отказва изплащането на част или на цялата финансова помощ по заявката за плащане, когато: ползвателят на помощта е представил декларация и/или документ с невярно съдържание, неистински и/или подправен документ, включително декларация и/или документ, представени при или по повод на кандидатстването му за одобрение за изпълнител по схемите. Противоречие между посочения текст в Наредбата и чл.5, § 1, б. "а" от Регламента не е налице. Както съдът посочи и съгласно Регламента, ДФЗ може да откаже плащане, както на част, така и на цялата финансова помощ при определени условия. Цитираните условия от ищеца – представяне на разписка за действително доставените и/или разпределени количества не са в противоречие с посочените в чл.19, ал.3, т.4 от Наредбата.

В чл.19, ал.4 от Наредбата /в приложимата редакция/ е посочено, че ДФЗ следва да изплати одобрените суми на заявителя в срок от три месеца от подаване на заявката, извън случаите по чл.18, ал.6, при които срокът се удължава с толкова работни дни, колкото са били нужни за отстраняване на констатираните нередовности и/или непълноти или за извършване на допълнителни проверки. Посочените дейности, допускащи неплащане на помощта в тримесечен срок съответстват на предвидените в чл.5, §3 от Регламента предприети административни разследвания, изключващи плащането на помощта в тримесечен срок.

От изложеното следва, че не е налице несъответствие между разпоредбите на чл.19, ал.3, т.4 и ал.4 от Наредбата и разпоредбите на чл.5, §1, б. "а" и §3 от Регламента, респ. не е съществено нарушена правна норма на Регламента, предоставяща права на частноправните субекти.

След като нормите на Регламента са приведени в Наредбата необосновано е

твърдението за бездействие на Държавата, приела чрез свой орган процесната Наредба с ПМС и за бездействието на МЗХГ, в качеството му на вносител на проекта за Наредбата, за това, че нормите на чл.19, ал.3, т.4 и ал.4 от Наредбата не са приведени в съответствие с изискванията на общността в чл.5, §1, б. "а" и §3 от Регламента.

Установи се, че заявката за плащане е подадена на 07.04.2017г., уведомителното писмо е с дата 10.08.2017г., а Заповед № РД20 -184 на министъра на земеделието, храните и горите, с която частично е отменено уведомителното писмо е издадена на 29.12.2017г. На 02.08.2018г. е изготвена докладна записка на зам. изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ до изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ и на 08.08.2018г. е извършено плащане в размер на 4586.40 лева по банковата сметка на дружеството. Действително ДФЗ не е изплатил помощта в срок от три месеца от датата на подаване на заявлението за помощ, съгласно чл.5, §3 от Регламента и чл.19, ал.4 от Наредбата, но това се дължи на предприетите действия от ищеца и от административните органи след издаване на уведомителното писмо – оспорване на уведомителното писмо, произнасяне на министъра на земеделието, храните и горите, изготвяне на докладна записка. По-късното изплащане на помощта от ДФЗ не се дължи на противоречие/несъответствие на чл.19, ал.2 и чл.4, ал.4, т.3 от Наредбата /касаещи плащане на помощта в тримесечен срок при изпълнение на конкретни условия/ с нормите на Регламента или на нарушаване на нормите на Регламента. С решение №4562/09.04.2021г., постановено по адм.д. № 10562/2020г. по описа на ВАС е отхвърлена исквата претенция на „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД срещу ДФЗ за заплащане на сума в размер на 507.05 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди – пропуснати ползи, определени като законна лихва по чл.86 от ЗЗД за забавено плащане по заявка за плащане № 05/22/200916/83006/ 07.04.2017 г. за периода от 07.07.2017 г. до 08.08.2018 г. върху главница от 4 586,40 лв. Предмет на разглеждане по делото е бил иск за обезщетение за забавено плащане, предявен на основание чл.86 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/. Съгласно посочената разпоредба при неизпълнение на парично задължение, длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата, като за действително претърпени вреди в по-висок размер кредиторът може да иска обезщетение съобразно общите правила. Разпоредбата на чл.86 от ЗЗД е част от националното ни право. Посочените от ищеца разпоредби - чл.5, §1, б. "а" и §3 от Регламента не може да се определят като норми от правото на ЕС задължаващи държавния орган, предоставящ финансовата помощ да заплаща и лихвата за забава. Други норми от правото на ЕС, уреждащи обезщетение за забавено плащане на помощ по реда на Регламента не са посочени от ищеца. След като съответните обществени отношения се уреждат само от националното право, не може да се приеме противоречие с норма на общността или неприлагане на правото на ЕС. За ВАС към момента на постановяване на решението по адм.д. № 10562/2020г. не е съществувало задължение да приложи общностна норма с приоритет пред национална такава.

Съгласно чл.628 от ГПК във вр. с чл.144 от АПК когато тълкуването на разпоредба от правото на Европейския съюз или тълкуването и валидността на акт на органите на Европейския съюз е от значение за правилното решаване на делото, българският съд прави запитване до Съда на Европейските общности. За ВАС не е било налице задължение да отправя преюдициално запитване във връзка с приложимостта на правото на ЕС по дело № 10562/2020г. Не са налице доказателства, че за разрешаването на конкретния спор е съществувало

съмнение относно приложимостта и действието на съюзните разпоредби. Спорът по посоченото дело не разкрива връзка с правото на ЕС. Аргументите за неправилно приложение на действащото материално съюзно право са необосновани и неоснователни.

Бездействието на ответниците не се обосновава и с посочените от ищеца съдебни решения, постановени по адм.д. №3535/2019г. по описа на ВАС, адм.д. №9104/2020г. по описа на ВАС, адм.д. №6536/2020г. по описа на ВАС и адм.д. №13041/2020г. Цитираните актове са общодостъпни на официалната страница на ВАС в интернет, копия от които са приложени и в делото. Адм.д. №3535/2019г. по описа на ВАС е образувано по жалба на дружеството ищец и други дружества срещу изменения и допълнения на Наредбата. С решението по адм.д. №9104/2020г. по описа на ВАС, е обезсилено решението по адм.д. №3535/2019г. по отношение жалбата на „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД, /касаеща разпоредби на Наредбата, вкл. чл.4 и чл.19 от Наредбата/, жалбата е оставена без разглеждане и производството по делото е прекратено. Решението по това дело е окончателно. Адм.д. №6536/2020г. по описа на ВАС също е образувано по жалба на „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД срещу изменения и допълнения на Наредбата. Постановеното по това дело решение е обезсилено с решение от 20.09.2021г. по адм.д. №1304/2020г. по описа на ВАС и делото е върнато за ново разглеждане. Това решение също е окончателно.

Предвид изложеното съдът прие, че в случая не е налице достатъчно съществено нарушение на правна норма на Регламента, предоставяща права на частноправните субекти. Тъй като реализирането на отговорността на държавата и общините по чл.2в, ал.1, т.1 от ЗОДОВ е обусловено от кумулативното наличие на всеки от елементите от състава на отговорността при липса на първата предпоставка следва да се приеме, че искът по отношение на всички ответници е необоснован и неоснователен."

Идентично като основание исковата претенция и диспозитив - отхвърляне на иска на "Ню П. Консулт ЕООД с правно основание чл.2в, ал.1, т.1 ЗОДОВ срещу Върховния административен съд за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 9 208,18 лв. , причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на исковата молба до окончателното ѝ изплащане, е постановено и с Решение № 3138/09.05.2022г. по адм.д. 5240/2021г. Идентично нарушението е претендирано във връзка с постановяването на Решение № 4592/09.04.2021г. по адм.д. 10562/2020г. по описа на ВАС, претендира се нарушение също на чл.5 от Регламента за изпълнение (ЕС) 2017/39. като идентично е прието в мотивите, че не е допуснато нарушение на норма по правото на ЕС нито на задължението по чл. 628 ГПК вр. чл.144 АПК за отправяне на преюдициално запитване.

По трите дела дружеството ищец е претендирано различни вреди по размер на основанието за възникването им е едно и също - Решение № 4562/ 09.04.2021г. по адм. дело № 10562/2020г. на ВАС, както и на основание неотправено преюдициално запитване до Съда на ЕС. Също така е видно, че се претендира нарушение на идентични норми по правото на ЕС. Следователно, по трите дела са предявени частични иски за вреди от еднакъв правопораждащ факт, което е правно допустимо.

Законът въздига в предмет на силата на пресъдено нещо само спорното право. По двете цитирани дела и по настоящото, предметът е един и същ - допуснато нарушение на правото на ЕС - при постановяването на Решение № 4562/ 09.04.2021г. по адм. дело № 10562/2020г. на ВАС, както и на основание неотправено преюдициално запитване до Съда на ЕС. Също така е видно, че се претендира

нарушение на идентични норми по правото на ЕС съответно въз основа на едни и същи факти, обусловили постановяването на съдебното решение. С Тълкувателно решение № 3 /22.04.2019г. по тълк. дело № 3/2016г. на ОСГК на ВКС, е разгледан въпроса за силата на присъдено нещо на съдебното решение по частично предявен иск за парично вземане - решението по уважен частичен иск за парично вземане се ползва със сила на присъдено нещо относно правопораждащите факти на спорното субективно материално право при предявен в друг исков процес иск за защита на вземане за разликата до пълния размер на паричното вземане, произтичащо от същото право. Идентичен ие и казуса по делото. Доколкото видно от първото дело е исковата претенция срещу ВАС е отхвърлена на основание, че ВАС не е допуснал нарушение на правото на ЕС и не е бил задължен и не е било необходимо да отправи преюдициално запитване до съда на ЕС, настоящият съд следва да съобрази така формираната СПН по този иск, тъй като исковата претенция е основана на идентични правопораждащите факти на иска за вреди. Идентично и настоящият съд следва да отхвърли ска за вреди.

Предвид изложеното, тъй като със СПН е установено, че не са налице първите два елемента за ангажиране на отговорността на ответника за вреди от нарушаването на правото на ЕС, в това число тъй като не е отправено преюдициално запитване, не е необходимо съдът да обсъжда дали действително дружеството е претърпяло претендираните вреди и дали има причинна връзка. С определение от 21.09.2022г. съдът указа на ищеца значителни противоречия и несъответствия в твърденията му, предостави възможност да бъдат отстранени, въпреки това, от стана на ищеца се поддържаха по същество първоначалните основания. Противоречията са такива, че изключват каквато и да е причинна връзка между претендираните вреди и фактите и обстоятелствата, обусловили постановяването на съдебното решение на ВА, а именно:

Ищецът е изложил твърдение, че се касае за неправилно транспонирана директива, а цитира като нарушена норма на Регламента за изпълнение и несъответствието на чл.19 от наредбата с чл. 5, пар.1, буква а) и пар.3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39;

-Също ищецът се е позовал на правото на заявителите за помощ по нормата на регламента да получат плащане в срок 3 месеца от заявката, същевременно казусът, по който е постановено Решение № 4562/ 09.04.2021г. по адм. дело № 10562/2020г. е предявен иск за вреди, представляващи пропуснати ползи, равностойни на законната лихва по чл.86 от ЗЗД и в размер на 507,05лв. по заявка за плащане от 07.04.2017г.

-Съдът също е посочил, че по делото пред ВАС се касае за факти, възникнали през 2017г., а чл.19 от Наредбата е цитиран в редакция от 2018г., очевидно неприложима през 2017г. Нито в текста по чл.5 от Регламента, нито в текста на чл.19 от Наредбата се съдържат разпоредби, касаещи забавено плащане, освен това и в двете разпоредби се съдържа идентичен текст - заплащане в 3 месечен срок от заявката.

-Съдът също така е указал, че по т.2.2.2 и по т.2.2.3. от допълнението и уточнението на исковата молба ищцовото дружество се е позовало на друга съдебна практика на ВАС, която съдът е изискал да уточни какво отношение има към конкретното твърдяното неизпълнение на задължение от страна на ВАС за отправяне на преюдициално запитване по конкретното дело. Междувременно, по цитираното в последната точка дело пред петчленен състав на ВАС - по адм.д. 13041/2020г., е постановено Решение № 9506/20.09.2021г., като е върнато делото за разглеждане от друг състав на ВАС на оспорването, предявено от дружеството ищец на чл.19 от процесната Наредба в изменението, обнародвано в ДВ бр. 55 /19.06.2020г. Видно от

мотивите на обезсиленото Решение № 12983/20.10.2020г., по адм.д. 6536/2020г., основанийето за незаконосъобразност и противоречие с правото на ЕС - чл.23 от Регламент (ЕС) 1308/2013г. - относно приемането от държавите членки на обективни критерии за избора на продуктите, които да бъдат предлагани по схемите. От това следва, че оспорването по посоченото дело няма връзка с твърденията за несъответствие между чл.5 от Регламента и чл.19 от Наредбата, предявени в казуса по делото на този етап от развитие на производството.

-Съдът е указал, че в исковата молба няма твърдения защо ВАС и във връзка с казуса, по който е постановено Решение № 4562/ 09.04.2021г. по адм. дело № 10562/2020г., е следвало да отправи преюдициално запитване и какво точно е следвало да бъде изяснено чрез тълкуване от Съда на ЕС за да бъде постановен различен резултат в полза на дружеството - оставено в сила първоинстанционното решение, с което е уважена исковата претенция в размер на 507,05лв. за вреди. Най-малкото ищецът не е посочил коя норма от правото на ЕС е следвало да бъде тълкувана, да посочи защо счита тази норма за неясна, респективно прилагана противоречиво или други основания, които обуславят извод за възникнало задължение за ВАС да отправи искане до Съда на ЕС за тълкуването на тази разпоредба.

-Съдът също така е указал на ищеца, че е абсолютно неясна и причинно-следствената връзка между вредите, които дружеството е понесло от твърдяното незаконосъобразно бездействие на ВАС да отправи преюдициално запитване по адм. дело № 10562/2020г. Вредите, които дружеството е претендирало по посоченото дело са в размер само на 507,05лв., която претенция не е уважена. Неясно как дружеството като не е имало в патримониума си тази сума, е понесло 30 пъти повече вреда - равностойна на платени лихви в размер на 17 261,72лв. , която вреда е уточнена в допълнението и уточнението на исковата молба.

-Също съдът е указал на ищеца, че не става ясно дали дружеството като ищец е правило искане по делото, по което е постановено Решение № 4562/ 09.04.2021г. по адм. дело № 10562/2020г. от състав на същия съд за отправяне на преюдициално запитване във връзка с казуса и по какви въпроси. Няма дори твърдение, че е повдигнат въпрос за тълкуване на конкретната разпоредба по правото на ЕС -чл. 5, пар.1, буква а) и пар.3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39 и връзката на тази разпоредба с присъждането на обезщетение за вреди, равностойни на законната лихва по чл.86 ЗЗД. В казуса по делото пред ВАС се е касало за закъснителни лихви за плащане на главница, а не за самото плащане – частично или в цялост по предявена заявка за плащане.

Също настоящият състав на съда е указал на ищеца, че не е посочил каквото и да е основание за задължението на ВАС да отправи преюдициално запитване по конкретното дело. Съдът е посочил съдебната практика на Съда на ЕС - конкретно Решение на Съда (втори състав) от 9 септември 2015 г. по Дело C-160/14, J. F. F. da S. e V. и др.:

"37. (...) когато не съществува възможност за съдебно обжалване на решението на дадена национална юрисдикция съгласно вътрешното право, последната по принцип е длъжна да сезира Съда по смисъла на член 267, трета алинея ДФЕС, щом пред нея бъде повдигнат въпрос относно тълкуването на правото на Съюза .
38.Що се отнася до обхвата на това задължение, от съдебната практика, утвърдена след постановяване на решение С. и др. (283/81, EU:C:1982:335), следва, че когато пред юрисдикцията, чиито актове съгласно вътрешното право не подлежат на обжалване по съдебен ред, се постави въпрос от правото на Съюза, тя трябва да изпълни задължението си за сезиране, освен ако не установи, че повдигнатият въпрос е ирелевантен, разглежданата разпоредба от правото на

Съюза вече е била предмет на тълкуване от Съда или правилното прилагане на правото на Съюза е толкова очевидно, че не оставя място за никакво основателно съмнение.

В първоначалната искова молба и допълнителното уточнение, не е изтъкнат какъвто и да е елемент, обуславящ задължението за отправяне на преюдициално запитване. Съдът е посочил, че основанията на исковата претенция са и без връзка със задължение по правото на ЕС за отправяне на преюдициално запитване по принцип и по конкретното дело. Посоченото задължение е различно от критериите и основанията по правото на ЕС за предявяване на иск за обезщетение за вреди от нарушението на правото на ЕС.

При иск като процесния важи диспозитивното начало. Съдът не може служебно да въвежда нови правни основания на иска за вреди, в това число и съставляващи нарушение на правото на ЕС.

Предвид всичко изложено, доколкото не следва да нарушава и националните правила за силата на присъдено нещо на съдебните решения, настоящият състав на съда, следва да също да отхвърли исковата претенция по настоящото дело, а с оглед на този изход на делото, поради своевременно предявено искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, съдът следва да присъди на ответника на основание чл. 10, ал.4 от ЗОДОВ вр. чл.78, ал.8 ГПК вр. чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ, в размер на 100 лв.

Воден от горното Административен съд София – град, I-во отделение, 12-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД ЕИК[ЕИК] иск, с правно основание чл. 2в, ал. 1, т. 1 ЗОДОВ, срещу Върховен административен съд на Република България да заплати на ищеца обезщетение за имуществени вреди в размер на 17 261,72 лв. /седемнадесет хиляди двеста шестдесет и един лева и 0,72ст./, представляващи размера на платени от дружеството наказателни лихви за просрочени главници и лихва по Договор за банков револвиращ кредит №0013/202/23102018/23.10.2018г. с „Уникредит Булбанк“ АД за периода 08.06.2019г. и крайна дата 01.06.2021 г., претърпени от допуснато нарушение на правото на ЕС от Върховен административен съд при постановяването на Решение № 4562/09.04.2021г. по адм. дело № 10562/2020г. на ВАС.

ОСЪЖДА „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Върховния административен съд на РБ сума в размер на 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: